

# Kıskançlık nedir, ne değildir?

**“Kıskançlık nedir? Ne değildir? Fazîlet midir? Kötü huy mudur? Eşler arasında kıskançlık olmalı mı, olmamalı mı? Hanımın beyini, beyin de hanımını kıskanması fazîlet midir, mutsuzluk sebebi midir? Bir hanım, her hangi bir meseleyi halletmek için—bu, hizmetle ilgili meseleler de olsa—zarûret de yok iken, beyinin rızâsı olmadan erkeklerle konuşursa; erkeğinin tavrı ne olmalı?”**

Aile hayatı Cennetten bir köşedir. Allah için bir araya gelmiş ve bir hayat arkadaşlığı kurmuş eşler de aslında birer âhiret dostudurlar. Birbirlerini dîne, takvâyâ ve Allah korkusuna Allah için sevk ederler. Birbirlerini haramdan korumaya Allah için çalışırlar. Birbirlerini Allah’a itaate Allah için teşvik ederler.

İki türlü kıskançlık vardır: Biri haram, diğeri sünnettir. Sırayla görelim:

1- “Hased” karşılığı kullanılan kıskançlık. Müslüman kardeşinin iyiliğini çekememekten ve kötülüğünü istemekten ibâret olan bu kıskançlık, bir kötü huydur. Haramdır.

2- Eşimizi, kızımızı, kız kardeşimizi, annemizi vesâir mahremlerimizi nâmahremlere karşı korumayı ifâde eden içimizdeki İlâhî sevk de dilimize kıskançlık olarak girmiştir. Bu kıskançlık sünnettir. Peygamber Efendimiz (asm) bu kıskançlığı teşvik ve tavsiye etmiştir.

Resûl-i Ekrem Efendimiz (asm) buyurmuştur ki:

\* “Allah, mahremlerini nâmahremlerden kıskanan kullarını sever.”<sup>1</sup>

\* “Mahremi kıskanmak îmândan; deyyûslük ise münâfıklıktandır.”<sup>2</sup>

Mahremi kıskanmak, mahremi haramdan koruyan ve onu helâl sınırları içinde barındıran bir örtüdür.

Kur’ân, “Onlar sizin örtünüz, sizler de onların örtülerisiniz”<sup>3</sup> âyeti ile eşleri harama karşı birbirleri için örtü îlân eder. Bu örtünün önemli bir ayağı kıskançlıktır. Çünkü kıskançlık damarıyla beyini haramlardan çekip alan kadın da, eşini haram giyinmekten ve erkeklerle gereksiz yere muhatap olmaktan alıkoyan erkek de aslında yek diğeri Allah’ın rızâsına, takvâyâ, Allah korkusuna, Cehennemden korunmaya ve Cennete girmeye davet etmiş ve yol açmış olmaktadır. Nitekim erkek için haram bakışlar ne kadar alçakça ve hâin ise, kadın için de açık saçıklık o kadar aptalca ve aşağılıktır. Netice itibariyle; erkeği haram bakışlardan ve haram meyillerden alı koyan kadının kıskançlığı da, kadını açık saçıklıktan ve erkeklerle gereksiz yere muhatap olmaktan alı koyan erkeğin kıskançlığı da Allah’ın rızâsı yolunda atılmış en fitrî ve en saygıdeğer birer adımdır.

Daha açık konuşalım: Erkeğinin gözünün harama kaymasını kadın kiskanıyorsa; bu güzel bir huydur ve kadın—kendisi bilsin, bilmesin—bu tavrı Allah adına gösteriyor. Çünkü, “Mü’min erkeklere söyle: Gözlerini haramdan sakındırsınlar”<sup>4</sup> buyuran; “Allah gözlerin hâin bakışını, göğüslerin gizlediği her şeyi bilir”<sup>5</sup> buyuran;

“Şüphesiz, Rabbiniz size bakmaktadır”6 buyuran; “Kulak, göz ve kalp; hepsi yaptıklarından sorumludur”7 buyuran Cenâb-ı Allah’tan başkası değildir.

Kezâ kadınının açık saçık giyinmesini ve başkalarıyla gereksiz yere muhatap olmasını erkek kıskanıyorsa eğer; bu erkek için de güzel bir huydur; ve erkek—kendisi bilsin, bilmesin—bu tavrı Allah adına gösteriyor. Çünkü, “Mü’min kadınlara söyle: Gözlerini bakılması yasak olandan çevirsinler, iffetlerini korusunlar, süslerini kendiliğinden görünen kısmı müstesnâ açmasınlar. Başörtülerini yakalarının üzerine salsınlar. Süslerini kocalarından veya babalarından... başkasına göstermesinler”8 buyuran; “Sizler her hangi bir kadın gibi değilsiniz. Eğer takvâ içinde olmak isterseniz, nâmahremlerinize câzibeli ve çekici bir edâ ile konuşmayın. Ki, kalbi bozuk olanlar bir ümide kapılmasın. Konuşurken ciddiyet ve ağırbaşlılıkla söz söyleyin”9 buyuran Kur’ân’dan başkası değildir.

Demek, kadın kocasının kıskançlığına boyun eğip kendisine çeki düzen verdiğinde neticede Allah’ın emrine uymuş; koca da karısının kıskançlığına boyun eğip kendisini ıslah ettiğinde neticede Allah’ın emrini yerine getirmiş olmaktadır.

Üstad Bedüzzaman Hazretleri, kadın ve erkek arasındaki şiddetli bağlılığın yalnız dünyevî hayatın ihtiyacı için olmadığını; kadının kocasına yalnız dünya hayatında değil, ebedî hayatta da hayat arkadaşı olduğunu; böylesine değer verilen kadının da, ebedî hayat arkadaşı olan kocasının nazarının dışında başkasının nazarını kendi güzelliklerine çekmek sûretiyle, kocasını kendisinden darıltmaması ve onu kıskandırmaması gerektiğini kaydeder.<sup>10</sup>

Demek eşlerin birbirlerini yabancılardan ve nâmahremlerden kıskanmaları bir örtüdür; bu, yaşamalıdır.

Fakat kıskançlığı bir kâbûs hâline getirmemeye dikkat etmek lâzım. Kıskançlık, haramlara karşı örtü mahiyetini korumalı; bunun ötesinde akıldan uzaklaşarak ve duygusallığı başına geçirerek zorbalıklara, zulümlere, ayrılıklara, boşanmalara ve cinâyetlere sebep olmamalıdır. Yani kıskançlıkla duygusallık omuz omuza vererek; akıllı ve sağlıklı düşünceyi istifâyâ zorlamamalıdır.

Bilinmelidir ki, haddi aşmayan kıskançlık ne kadar iyi bir huysa; hak, adâlet, merhamet, müsamaha, iyi niyet, iyi zan, güven, aff ve bağışlama da, en az “tadında bırakılan kıskançlık” kadar iyi birer huydur.

Birbirine zıt gibi gözükse de, iyi huyları bir bütün saymalı, birbirine tercih etmemeli; hepsini bir ve eşit seviyede yaşamalıyız. Mahremimizi bizi kıskandıracak bir davranışı olduğunda uyarmalı; fakat onu kırmamaya, hakkında sû-i zan etmemeye ve

gerekirse affedici olmaya özen göstermeliyiz.

Normal seyrinde iyi huylarımızdan olan kıskançlığı; iftirâya, sû-i zanna, kötü muâmeleyle, dargınlığa, kırgınlığa, kavgaya, geçimsizliğe, mutsuzluğa, ayrılığa ve cinâyete vardırarak derecede abartılı kullanmak, zulüm ve haksızlıktır.

**Dipnotlar:**

- 1- Câmiü's-Sağîr, 2/1078;
- 2- Câmiü's-Sağîr, 3/2804;
- 3- Bakara Sûresi, 2/187;
- 4- Nûr Sûresi, 24/30;
- 5- Mü'min Sûresi, 40/19;
- 6- Fecir Sûresi, 89/14;
- 7- İsrâ Sûresi, 17/36;
- 8- Nûr Sûresi, 24/31;
- 9- Ahzab Sûresi, 33/32;
- 10- Lem'alar, s. 198, 199.